

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2017/18:9

Fredagen den 3 november

§ 1 Jordbruk och fiske

Statsrådet Sven-Erik Bucht

Åtterrappport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 9 oktober 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 6 november 2017

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 9, och det är dags att påbörja dagens sammanträde. Jag förklarar sammanträdet öppnat och hälsar statsrådet Sven-Erik Bucht välkommen till EU-nämnden. Det handlar om jordbruk och fiske, och vi ska först behandla åtterrappporten från mötet i rådet den 9 oktober. Önskar statsrådet tillägga något?

Anf. 2 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag är givetvis beredd att svara på frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det verkar inte finnas några frågor. Vi tackar för åtterrapporten.

Vi går vidare till information och samråd inför möte i rådet den 6 november. Det rör dagordningspunkt 3, Rapport om hållbar användning av bekämpningsmedel.

Anf. 4 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Vid rådsmötet kommer kommissionen att föredra rapporten om hållbar användning av bekämpningsmedel. Kommissionen önskar att vid rådsmötet också ha en diskussion om vilka åtgärder som mest effektivt bidrar till att nå målen i direktivet om hållbar användning av bekämpningsmedel samt om vilka eventuella ytterligare åtgärder som behövs för att påskynda arbetet med integrerat växtskydd.

Kommissionen har i rapporten granskat samtliga medlemsstaters handlingsplaner. I rapporten konstaterar kommissionen att medlemsstaterna har gjort stora framsteg, men man lyfter också fram områden där det finns brister. Kommissionen menar att medlemsstaterna bör uppdatera sina handlingsplaner så att dessa innehåller mer specifika, mätbara mål.

Regeringen anser att det finns flera goda erfarenheter från det svenska genomförandet av direktivet som kan lyftas fram. Sverige har länge arbetat

med integrerat växtskydd, vilket bland annat innebär att förebyggande åtgärder ska vidtas, att skadliga organismer ska övervakas, att hållbara icke-kemiska metoder ges företräde framför kemiska metoder samt att de kemiska växtskyddsmedel som används ska vara målspecifika.

Anf. 5 JOHAN HEDIN (C):

Vi tycker att detta i stort sett är bra, men vi skulle vilja få in ett litet ord i den svenska ståndpunkten. När det gäller hållbara icke-kemiska metoder skulle vi vilja få in att effektiva hållbara icke-kemiska metoder ges företräde, för att få in det perspektivet i det hela. Jag tror att Alliansen också är med på detta.

Anf. 6 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag ser inget problem med att föra in denna förändring.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, med justeringen att ordet ”effektiva” läggs till.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Handelsrelaterade jordbruksfrågor.

Anf. 8 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Kommissionen avser att ge sin återkommande information om pågående handelsförhandlingar. Störst fokus kommer troligtvis att ligga på Mercosurförhandlingarna samt på de föreslagna förhandlingarna med Australien och Nya Zeeland.

Ambitionen är att avsluta förhandlingarna med Mercosur i år och att kommissionen får förhandlingsmandat för att inleda förhandlingarna med Australien och Nya Zeeland. Som ni säkert känner till är dessa länder stora jordbruksexportörer, bland annat av kött, socker och etanol, och flera av medlemsländerna poängterar därför vikten av att skydda EU:s känsliga sektorer.

Vidare kommer kommissionen att informera om förhandlingarna i Genève inför WTO:s ministermöte, som äger rum i december.

Regeringen välkomnar att EU är mycket aktivt i förhandlingsarbetet och framhåller vikten av ett multilateralt regelbaserat handelssystem. Jordbruksfrågor är viktiga för att u-länderna ska kunna konkurrera på världsmarknaden samt för fattigdomsbekämpning och livsmedelsförsörjning.

Ett förbud mot fiskesubventioner som leder till ett ohållbart fiske står också med på dagordningen. Detta är en avgörande fråga för hållbart fiskebestånd globalt sett.

Trots det intensiva arbete som pågår i Genève är det en ganska dyster bild som ges av förhandlingsläget, och det finns en risk att framgångarna kommer att bli begränsade. EU gör dock sitt yttersta för att resultatet ska bli så bra som möjligt.

Anf. 9 JENS HOLM (V):

Regeringen nämner en viktig sak i sin ståndpunkt, nämligen att främja internationell handel utan att göra avkall på djurs hälsa, klimat och miljö.

Jag skulle kanske vilja sträcka ut denna position till att inte bara handla om att inte göra avkall utan även om att dessa ändamål ska kunna främjas i världshandeln.

Tyvärr är det ofta så att miljö och djurskydd krockar med handelsintressen, både inom ramen för olika bilaterala avtal och inom ramen för det som WTO stipulerar. När dessa tvister avgörs är det nästan alltid handelsintressena som vinner. Det är svårt att ha en alltför progressiv miljö- och djurskyddspolitik som den globala handelsregimen ser ut i dag.

Jag undrar om ministern har några egna idéer om hur djurskydd och miljö ska kunna främjas. Det står ju i ståndpunkten att man inte ska göra avkall på dessa intressen, så jag vill gärna veta om regeringen har någon strategi och några konkreta förslag att komma med.

Anf. 10 JOHAN HULTBERG (M):

Herr ordförande! Jag vill uppehålla mig vid samma fråga som Jens Holm, men min ingång är något annorlunda. Jag ser snarare en fara i att dessa frågor används för att resa handelshinder. Globalt ser vi att många länder agerar på det viset – man säger att man vill ställa vissa krav av miljö- eller hälsoskäl, men det är egentligen bara ett förtäckt sätt att skydda sin egen inre marknad.

Jag kan därför tycka att den formen av extremt öppna skrivningar är lite problematisk. Jag skulle vilja att ministern kunde lugna mig med ett besked om att det från svensk sida inte handlar om att försvåra handel på något sätt utan om att säkerställa en sund handel länder emellan.

Jag tror att frihandel i sig leder till det som Jens Holm efterfrågar, nämligen främjande av utvecklingen av till exempel god djurvälstånd, när länder samarbetar och handlar med varandra. Jag tror att frihandel har den typen av positiva effekter.

Anf. 11 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag vill börja med att säga att frihandel är någonting som är oerhört viktigt för ett land som Sverige. Det har tjänat detta land väl och har gjort att vi har kunnat bygga upp ett välstånd. Därför står frihandel alltid högt upp på agendan.

Givetvis finns det i internationella sammanhang också principer om hur man kan påverka detta. Vi kan inte ställa krav på exempelvis produktionsmetoder eller produktionsteknik – det kan vi inte göra.

Däremot är Sverige – för att komma in på det som Jens Holm talade om – drivande för att man i dessa samarbetsavtal tar in saker som minskad användning av exempelvis antibiotika och frågor som rör produktionsmetoder. Ett exempel på att vi har drivit det här framgångsrikt är att vi i samband med att TTIP-förhandlingarna pågick fick med hela EU på att ta upp frågan om användning av antibiotika.

Givetvis kommer vi även att fortsätta att driva dessa saker – att man tar in de här bitarna – i de här sammanhangen.

Anf. 12 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Hållbar markförvaltning.

Anf. 13 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Det estniska ordförandeskapet har uppmärksammat frågan om hållbar markförvaltning, och vid rådet kommer en diskussion att äga rum.

Regeringen anser att frågor om hållbar markförvaltning är viktiga för jordbruksproduktionen såväl i dag som i framtiden. Detta gäller såväl i Sverige och i EU som i globala sammanhang. Genom att förvalta marken väl kan vi bibehålla goda skördar.

Regeringen anser att frågan om skydd av åkermark i huvudsak är en nationell kompetens. Förvaltningen av mark har liten gränsöverskridande påverkan.

För att skydda värdefull åkermark anser regeringen att det är viktigt att öka och få förståelse för jordbruksmarkens värde, bland annat vid planering och användande av åkermark.

Relevanta policyåtgärder på EU-nivå för att behålla produktion och samtidigt bruka marken hållbart kan vara ökad kunskapsspridning genom information och rådgivning riktad till jordbrukare samt riktade åtgärder inom den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare.

Anf. 14 JOHAN HEDIN (C):

Även här står vi i stort sett bakom regeringens förslag till ståndpunkt. Vi skulle dock vilja gå lite längre och vara lite tydligare i det andra stycket i den svenska ståndpunkten, där det står att ”regeringen anser att frågor om skydd av värdefull åkermark i huvudsak är en nationell kompetens”. Där tycker vi att det i stället ska stå: Värdefull åkermark bör vara en nationell kompetens.

Skulle regeringen kunna acceptera denna förändring?

Anf. 15 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi har synpunkter på samma sak. Vi tycker dock att det ska vara en nationell kompetens, så vi anmäler avvikande mening.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Det finns vid bordet två nämnda varianter av regeringens hållning.

Anf. 17 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag har ingenting emot att man inför den skrivning som Johan Hedin talade om. Det förändrar ändå ingenting i sakfrågan.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att Sven-Erik Bucht godtar den justering som Centerpartiet har fört fram, som också de övriga allianspartierna håller med om, och att det föreligger en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Jag konstaterar att det, med denna justering och med Sverigedemokraternas avvikande mening, finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Övriga frågor. Finns det något som statsrådet vill delge EU-nämnden?

Anf. 19 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):
Jag är givetvis beredd att svara på eventuella frågor.

2017/18:9
3 november

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågeställningar, så vi tackar statsrådet Bucht och hans medarbetare för deras medverkan i EU-nämnden.

§ 2 Utrikes frågor – handel

Statsrådet Ann Linde

Åtterrappport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor – handel den 11 maj 2017

Åtterrappport från informellt möte den 13 oktober 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor – handel den 10 november 2017

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Då vill jag hälsa statsrådet Ann Linde välkommen till EU-nämnden. Först har vi åtterrappporter från mötet i rådet den 11 maj och det informella mötet den 13 oktober. Finns det något där som statsrådet önskar tillägga?

Anf. 22 Statsrådet ANN LINDE (S):

Nej, inte utöver den skriftliga informationen.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till information och samråd inför mötet den 10 november. Först på dagordningen har vi punkt 3, Världshandelsorganisationens elfte ministerkonferens.

Anf. 24 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Jag tänkte börja med en allmän introduktion till mötet och sedan gå in på ministerkonferensen. Mötet kommer att äga rum i Bryssel den 10 november, och jag kommer att delta.

I dag är jag här för att informera om diskussionspunkterna på dagordningen för FAC – handel. På den står förberedelser för WTO:s elfte ministerkonferens i Buenos Aires den 10–13 december, frihandelsavtalsförhandlingar med det sydamerikanska handelsblocket Mercosur och förhandlingar med Mexiko samt en övrig punkt om genomförandet av ingångna frihandelsavtal.

Under lunchen kommer kommissionen även att uppdatera medlemsländerna om frihandelsförhandlingarna mellan EU och Japan och inbjuda till en diskussion om utformningen av hållbarhetskapiteln i EU:s kommande frihandelsavtal.

När det gäller förberedelserna inför WTO:s ministerkonferens som kallas MC11 vill jag säga följande: Frihandeln har gynnat Sverige väl. Exporten står för omkring hälften av Sveriges bnp. Importen är minst lika viktig, då fungerande import inte bara bidrar till ökad export utan också bidrar till ökad innovation och specialisering. Kort sagt är frihandeln viktig. Därför verkar regeringen för att säkerställa en förutsägbar, fri och rättvis världshandel inom ramen för ett robust multilateralt handelssystem i WTO.

WTO:s nästa ministermöte äger rum den 10–13 december. Det blir en viktig sammankomst för detta arbete, inte minst i ljuset av de protektionistiska tongångarna i den globala handelspolitiken. Jag gläds åt att två riksdagsledamöter ingår i delegationen: Hans Rothenberg, som är här, och Jennie Nilsson. Förberedelser och förhandlingar inför WTO:s ministermöte pågår för fullt i Genève.

Den 9–10 oktober ägde ett informellt miniministerråd rum i Marrakech i Marocko. EU:s handelskommissionär Cecilia Malmström konstaterade efter mötet att trots ett engagemang inför MC11 finns det fortfarande ett stort avstånd mellan delegationerna i viktiga frågor.

Den fråga som verkar ha bäst förutsättningar att nå konkret resultat vid MC11 är ett förbud mot handelsstörande fiskesubventioner som bidrar till ett ohållbart fiske.

En annan viktig fråga är handelsstörande interna jordbruksstöd – inklusive offentlig lagerhållning, som kan bli handelsstörande.

Det ser svårt ut att nå en överenskommelse om e-handel fram till mötet i Buenos Aires.

Det är dessa tre som är Sveriges prioriterade frågor.

Utöver diskussionen om konkreta resultat vid MC11 diskuteras även vilka frågor som ska prioriteras efter ministerrådet. USA vill framför allt fokusera på en reformering av WTO, inklusive tvistlösningssystemet.

Regeringen ber att få återkomma till EU-nämnden den 7 december med fler detaljer om lägesbilden inför MC11.

På rådsrådet förväntas handelskommissionär Cecilia Malmström ge sin bild av förhandlingsläget. Regeringen stöder den proaktiva och konstruktiva handlingslinje som EU företräder.

Anf. 25 JENS HOLM (V):

Jag hade tidigare ett kort meningsutbyte med Sven-Erik Bucht om handelsfrågor. Tyvärr krockar ju frihandelssträvan med länders önskemål om att driva en progressiv politik på områden som miljö, djurskydd eller kanske till och med arbetsrätt. När de här frågorna ställs mot varandra vinner nästan alltid handelskraven.

I WTO-sammanhang finns det möjligheter att ha undantag för till exempel miljön. Det står i de generella undantagsreglerna i GATT-avtalets artikel 20. Men den artikeln är gammal, liksom hela GATT-avtalet, så en möjlig väg ifall man vill göra det enklare för länder att driva en progressiv miljöpolitik och kanske en progressiv politik på andra områden utan att vara rädd för att det krockar med frihandelskraven skulle kunna vara att man utvecklar, moderniserar och uppdaterar de generella undantagen i GATT-avtalets artikel 20. Jag undrar om det är någonting som ministern har funderat på och avser att lyfta fram på det viktiga mötet i Buenos Aires.

Anf. 26 HANS ROTHENBERG (M):

Tack för redogörelsen! Det är alltid lättare att komma fram till avtal ju mindre man krånglar till det och ju mindre man bakar in i avtalsförhandlingarna. Därför kan det vara värt att tänka på att begränsa sig lite – något i motsats till vad Jens Holm sa här tidigare.

Det är några frågor som alltid står med på dessa dagordningar och som alltid stöter på patrull. Jag tänker framför allt på lagerhållning av livsmedel. Där har ett av de tre stora länderna, Indien, många gånger satt sig på tvären och det har blivit bomstopp i förhandlingarna – detta kopplat till övriga jordbruksstöd.

Jag skulle vilja fråga ministern hur hon anser att det ska gå att hitta en gemensam lösning denna gång och hur hon anser att EU bör agera för att det här inte ska bli en stoppboll i sammanhanget.

Anf. 27 Statsrådet ANN LINDE (S):

Jag börjar med Jens Holms fråga, som är intressant. Efter MC11 kommer man som jag sa i min inledning att påbörja en diskussion om modernisering av WTO, vilket bland annat är det som USA har koncentrerat sig på. Det finns anledning att diskutera vilka frågor som Sverige ska driva i detta moderniseringsarbete, som alltså börjar efter mötet i Buenos Aires. Jag tycker att vi kan återkomma till de frågorna då.

Frågan som Hans Rothenberg tar upp om utvecklingsländernas lagerhållningsprogram för livsmedelsförsörjning är problematisk. Vi hade ett stort indiskt besök här, där vi kunde diskutera mötet i Argentina och konstatera att i flera frågor är vi inte inne på samma linje. Enligt ministerbeslutet från Nairobi om offentlig lagerhållning ska förhoppningsvis en permanent lösning beslutas vid MC11. Frågan har diskuterats i Genève. I ökande krav känner exporterande utvecklingsländer en oro för negativa effekter på marknaden av omfattande lagerhållningsprogram.

Regeringen anser att en tryggad livsmedelsförsörjning är en mycket viktig fråga, men vi anser inte att handelsstörande stöd är rätt väg att trygga livsmedelsförsörjningen. Negativa effekter på världsmarknaden av handelsstörande stöd är desamma oavsett om det är i-länder eller utvecklingsländer som subventionerar.

Det tenderar att glömmas bort att EU i sina förslag om begränsningar av handelsstörande stöd tillsammans med Brasilien har föreslagit att u-länder ska få undanta mindre program för lagerhållning från stödtak.

Anf. 28 JENS HOLM (V):

Jag tycker nog att det är när det är dags för det årliga ministermötet inom WTO man ska spela in konkreta förslag och frågor om man tycker att de är viktiga.

Det är ett stort problem inom dagens handelsregim att det är svårt att föra en progressiv miljöpolitik när det å andra sidan finns så hårda krav på att den fria handeln ska främjas.

Det finns också undersökningar där man har tittat på hur många gånger artikel 20 i GATT har använts med framgång för miljön. När man har gått igenom det har man knappt sett ett enda fall där artikel 20 i GATT har kunnat användas. Det här är en undersökning som gjordes av en amerikansk organisation som heter Public Citizen. Detta bara som ett exempel.

Herr ordförande! Jag skulle då vilja anmäla avvikande mening. Den handlar om att vi tycker att regeringen borde aktivt driva förändringar inom WTO så att länder lättare ska kunna driva en progressiv politik på områden som folkhälsa, miljö, djurskydd och arbetsrätt utan att riskera att det hamnar i konflikt med handelsreglerna. Det skulle exempelvis kunna göras genom modernisering och förbättring av den så kallade artikel 20 i GATT-avtalet. Men det finns säkert andra vägar som man också skulle kunna gå.

Anf. 29 Statsrådet ANN LINDE (S):

Jag noterar Jens Holms och Vänsterpartiets avvikande mening men konstaterar att agendan på MC11 redan är väldigt stor. Det är 164 medlemsländer som ska enas i konsensus.

Frågorna om jordbruksstöd, fiskesubventioner och e-handel som vi har tagit upp nu har vi diskuterat under de två år som gått sedan förra kongressen. Frågan om artikel 20 har inte varit uppe i några förberedande diskussioner, till exempel på minimötet i Marrakech. Nu, en månad före mötet, bedömer jag att det skulle vara oerhört svårt att ta in en sådan här fråga. Det vore bättre att diskutera vilka frågor som Sverige ska ta upp i en moderniseringsprocess när en moderniseringsprocess faktiskt börjar, vilket är efter mötet i Argentina.

Anf. 30 ORDFÖRANDE:

Då konstaterar jag att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning och en avvikande mening från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4 om läget i förhandlingarna med Mexiko och Mercosur.

Anf. 31 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Samtidigt som arbetet i WTO pågår är EU också aktivt med att förhandla bilaterala frihandelsavtal som kallas FTA. EU har ett frihandelsavtal på plats med Mexiko sedan år 2000. I maj 2016 påbörjades förhandlingarna om att modernisera detta avtal. Jag besökte själv Mexiko för några veckor sedan, och det här är en stor prioritering för Mexiko.

Regeringen har i förhandlingarna främst drivit frågorna om ökat marknadstillträde inom tjänstehandel och investeringar, offentlig upphandling, förenklade ursprungsregler och förbättrade handels- och tullprocedurer. Regeringen verkar för ett ambitiöst kapitel om handel och hållbar utveckling och för att antikorrupsionsfrågorna ska ges ett eget kapitel för att belysa den stora vikt som dessa frågor har. Inom dessa områden har regeringen betonat civilsamhällets centrala roll som dialogpartner och för övervakning av att avtalet efterlevs. Regeringen har generellt verkat för att öppenhet, tillgång till information och transparens ska genomsyra avtalet.

Regeringen är mån om att förhandlingarna med Mexiko ska slutföras i år. Då Mexiko är världens femtonde största ekonomi är möjligheterna för svenska företag stora i landet och på den mexikanska marknaden. Regeringen bedömer att ökade möjligheter för svenska företag att delta i upphandlingarna i Mexiko skulle vara särskilt intressanta för exempelvis företag inom förnybar energi.

På rådmötet förväntas handelskommissionär Cecilia Malmström uppdatera medlemsstaterna om utestående frågor i detta slutskede. Nya förhandlingsbud förväntas utbytas i mitten av november. Regeringen stöder kommissionens handlingslinje att Mexiko behöver ge mer på områdena offentlig upphandling, tjänster och immaterialrätt för att det ska kunna bli ett avslut.

Förhandlingarna mellan EU och Mercosur har gått fram och tillbaka sedan 2010. Tio förhandlingsrundor ägde rum huvudsakligen inriktade på regler, i motsats till åtagande för marknadstillträde, innan förhandlingarna avbröts 2012. I maj 2016 återupptogs förhandlingarna i syfte att nå en överenskommelse under påföljande år, alltså i år.

Regeringen har stött återupptagandet av förhandlingarna med Mercosur och anser att ett frihandelsavtal skulle skapa stora handelsmöjligheter för svenska och europeiska företag. Regeringen har i förhandlingarna

främst drivit frågan om marknadstillträde för industrivaror, vissa livsmedel, tjänster, e-handel och ursprungsregler.

När det gäller nuvarande marknadstillträdesbud har EU erbjudit tullfrihet för en täckning om 98–99 procent av alla varor. Mercosurs nuvarande bud ligger på 87 procent. EU:s krav är att Mercosur ska upp till 92–93 procents täckning för tullfria varor. Förenklade regler inom tjänsteområdet spelar en allt större roll då tjänsteexportens andel av Sveriges export ökar.

Enkla och förutsägbara ursprungsregler är viktiga för att företagen ska kunna utnyttja de handelsliberaliseringar som avtalet genererar. Regeringen har samtidigt verkat för att EU ska vara berett att visa flexibilitet i förhandlingarna för att de ska kunna slutföras. Det gäller inte minst på jordbruksområdet där det dock finns känslighet i många EU-länder när det gäller vissa jordbruksprodukter som Mercosur prioriterar. Det är därför viktigt att framhålla helheten och peka på de samlade vinsterna av ett avtal.

Regeringens bedömning är att det är möjligt att nå ett bra avtal som gynnar EU som helhet. Regeringen stöder kommissionens ambition att bli klar med förhandlingarna till årsskiftet.

Anf. 32 JENS HOLM (V):

Jag har en konkret fråga om så kallat investeringsskydd, alltså det som ger bolag rätt att stämma stater ifall man anser att ens intressen är hotade. Det brukar gå under bokstavsförkortningen ISDS.

Jag vill fråga ministern: Stämmer det att det fortfarande inte finns något investeringsskydd inlagt i förslaget till avtal med Mercosurländerna men att det finns förslag till ISDS i avtalet med Mexiko? Om det är på det sättet undrar jag också: Finns det något land som aktivt driver att det ska föras in ett investeringsskydd i Mercosuravtalet?

När jag pratade med Cecilia Malmström senast fick jag bilden av att EU inte aktivt driver det utan att man anser att avtalet kan slutföras utan investeringsskydd.

Anf. 33 JOHAN HEDIN (C):

Jag undrar lite om skillnaden mellan 98–99 procent från EU:s sida och 87 procent från Mercosurs sida. Var det bara produkter i de siffrorna, eller var det produkter och tjänster? Och om det var bara produkter, är det jordbruksprodukter i första hand eller vad är det för sektorer som den stora skillnaden består i?

Anf. 34 Statsrådet ANN LINDE (S):

Det stämmer som Jens Holm säger. Mandatet från Mercosurförhandlingarna kommer redan från 1999. Brasilien kan inte enligt sin konstitution ha investeringsskydd, så därför är de inte med i Mercosurförhandlingarna.

När det gäller Mexiko förhandlas det med investeringsskydd. Nu jobbar EU med att ha ett förslag på ett separat multilateralt investeringsskyddsavtal – man har redan börjat med det – som inte skulle göra att man har särskilda investeringsskydd i varje enskilt handelsavtal utan en helt annan lösning. De diskussionerna är precis i sin början.

Det här är anledningen till att det har blivit så problematiskt att ha detta i vissa länder och inte i vissa andra länder, när det gäller vad som ska ingå och inte ingå och så vidare.

När det gäller Johan Hedins fråga om skillnaden är det bara industrivaror och inga andra varor som utgör skillnaden.

Anf. 35 HANS ROTHENBERG (M):

Det var ju bra att den här frågan kom upp i EU-nämnden i dag. Investeringskydd är någonting som är oerhört viktigt, framför allt för små och medelstora företag och deras möjlighet att kunna vara trygga i sina investeringar när de går på export. Det är oerhört viktigt för svenska företag men även för alla andra länders företag att det här finns med. Om det nu är så att det finns konstitutionella hinder för ett av de länder som ingår avtalet är det oerhört viktigt att det blir en annan konstruktion. Ministern noterade det här, men det är ännu inte nära en lösning.

Sydamerika är för övrigt en kontinent där investeringsavtalen historiskt sett verkligen har varit angelägna och där expropriering av privat egendom har givit upphov till att man faktiskt behöver värna om företags och investerares möjligheter att kunna stå upp mot stater.

Hur avser Sverige att driva den här frågan aktivt? Det kommer att vara avgörande för viljan att också exportera och investera i andra länder.

Anf. 36 Statsrådet ANN LINDE (S):

Vi behöver ingen ståndpunkt i just den här frågan nu, men jag kan säga lite om hur vi ser på detta. I vissa handelsavtal som vi har finns det investeringskyddsavtal och i andra finns det inte. I och med att det enligt Brasiliens konstitution inte går att ha den här typen av avtal har de inte varit med i förhandlingarna över huvud taget.

Kommerskollegium gjorde en utredning av hur viktigt det är med investeringskydd för svenska företag, och man kom fram till att det inte är särskilt viktigt. Man kom fram till att det inte var många svenska företag som använde det och de inte tyckte att det spelade särskilt stor roll.

Det som man försöker göra nu i stället från EU:s sida är det som jag nämnde i mitt förra svar, nämligen att hitta ett system där man har en multilateral investeringskyddslösning som skulle vara oberoende av de enskilda avtalen och där man utser domare inte från de enskilda frågorna utan generellt.

Dessutom kom nu den så kallade Singaporedomen som innebär att EU inte har exklusiv kompetens när det gäller investeringskyddsavtal och finansiering, men det är en annan sak. Därmed har kommissionen föreslagit – den här frågan diskuterades på förra mötet, så det fick EU-nämnden veta i förra omgången – att man ska dela på avtalen så att man har ett som hanterar de frågor som tas upp av EU med den exklusiva kompetensen och sedan har man ett separat avtal om det behövs med investeringskydd i stället för att ta även sådana frågor som EU inte har kompetens i.

Det var detta som var uppe den 13 oktober och som också står i protokollet från det mötet. De här frågorna har alltså nu börjat hanteras på ett lite annorlunda sätt.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Övriga frågor.

Anf. 38 Statsrådet ANN LINDE (S):

Det finns en övrig fråga på dagordningen. Kommissionen kommer att presentera en rapport inom ramen för sin strategi för genomförandet av frihandelsavtal. Rapporten kommer att offentliggöras dagen före mötet, så den föreligger alltså inte ännu.

Frågan gäller i vilken utsträckning som ingångna frihandelsavtal används och vilken effekt det har på ekonomin. Statistik har visat att europeiska företag ännu inte utnyttjar den fulla potentialen av de frihandelsavtal som har ingåtts. Därför bestämdes det på FAC – handel i maj i år att kommissionen årligen ska rapportera om företagens användande av frihandelsavtal och vilka effekter de ger. På mötet kommer kommissionär Malmström därför att kort redogöra muntligen för vad som står i rapporten. Rapporten täcker 22 frihandelsavtal, och den allmänna slutsatsen är att avtalen genererar ökad handel och export.

Om ordföranden tillåter skulle jag vilja säga några meningar om lunchen. Det är helt informellt men brukar vara av intresse.

På lunchen kommer kommissionen att informera om läget i slutförhandlingarna om avtalet med Japan. Tidigare har Japan och EU sagt att förhoppningen är att det ska vara klart i slutet av året, och det finns en förhoppning om att så ska ske. Vi kommer då att få veta om det kommer att ske eller inte, alltså hur läget ser ut.

Dessutom kommer kommissionen att leda en diskussion om hur genomförandet av hållbarhetskapitlen i EU:s framtida frihandelsavtal kan stärkas. Detta är också en fråga som vi har möte med civilsamhället om på måndag för att få in synpunkter.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Det föreligger inga frågor om detta. Vi tackar för informationen. Det här var sista punkten på dagordningen. Tack statsrådet Linde med medarbetare för er medverkan vid dagens EU-nämndssammanträde!

§ 3 Ekonomiska och finansiella frågor

Statssekreterare Karolina Ekholm

Statssekreterare Leif Jakobsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 10 oktober 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 7 november 2017

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Då vill jag hälsa statssekreterare Karolina Ekholm och statssekreterare Leif Jakobsson välkomna till dagens EU-nämndssammanträde med anledning av möte i rådet för ekonomiska och finansiella frågor den 7 november.

Först på dagordningen är en återrapport från mötet i rådet den 10 oktober. Jag undrar om statssekreteraren önskar tillägga något eller om det finns några frågor från nämndens ledamöter.

Anf. 41 Statssekreterare KAROLINA EKHOLM:

Jag har inget att tillägga utöver den skriftliga rapporten.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Det finns inte heller några frågor. Då tackar vi för den återrapporten och går vidare till dagordningspunkt 3, Paketet om moms på e-handel.

Anf. 43 Statssekreterare KAROLINA EKHOLM:

På Ekofinmötet ska ett förslag om moms vid e-handel tas upp för en allmän inriktning. Syftet med förslagen är att reglerna för moms på e-handel med privatpersoner – det här gäller alltså handel från företag till privatpersoner – ska anpassas till de nya affärsmodeller som används bland annat när det gäller plattformar, det vill säga elektroniska marknadsplatser.

Anpassningen syftar till att öka konkurrensen, minska skattebortfallet och förenkla för e-handelsföretag. Avsikten är att utöka och förbättra den nuvarande kontaktpunkten för redovisning och betalning av moms som finns och som kallas för MOSS, Mini One Stop Shop. MOSS används i dag för bland annat elektroniska tjänster. Det innebär att företag kan välja att momsregistrera sig och redovisa moms i en medlemsstat i stället för i alla medlemsstater där konsumenterna finns. Genom att utöka användandet av kontaktpunkten till andra tjänster och varor ges bättre förutsättningar för e-handel.

Detta kommer att ske i två steg. Det första steget är tänkt att träda i kraft 2019. Det föreslås bland annat en förenkling som innebär att företag som har gränsöverskridande försäljning av elektroniska tjänster som understiger 10 000 euro kan välja att tillämpa det egna landets momsregler. Det föreslås också vissa andra förenklingar såsom att säljaren ska använda det egna landets regler för fakturering.

I det andra steget – som är tänkt att träda i kraft 2021 – är tanken att MOSS utökas till att gälla alla tjänster och varor som säljs via internet till konsumenterna inom EU. Tröskeln på 10 000 euro, som jag nämnde, ska gälla för alla försäljningar.

En annan viktig del av förslaget är att man slopar momsbefrielsen för försäljningar från tredjeländ med ganska låga värden, värden under 22 euro. Detta är något som de flesta medlemsstater tillämpar, dock inte vi. Vi tillämpar i princip inte det här undantaget utan vi beskattar också de flesta försändelser som har låga värden. Slopandet gör att företag inom EU och företag utanför EU konkurrerar på mer likvärdiga villkor.

Ytterligare en annan viktig del i förslaget är att plattformar eller elektroniska marknadsplatser som förmedlar försäljning av varor av mindre värden från tredjelandsföretag blir skattskyldiga för försäljningen som om de hade sålt varorna själva. Detta ökar möjligheten att få in moms på den här typen av försäljningar, vilket ofta inte sker i dag.

Regeringens inställning är att det är angeläget att regelverk anpassas till nya affärsmodeller och till hur marknaderna förändras. Det ger bättre förutsättningar för det framtida uttaget av mervärdesskatt. Det är också viktigt att hinder för gränsöverskridande handel tas bort och att konkurrens på lika villkor främjas. Samtidigt måste skatteintäkterna säkras och skatteuttaget vara stabilt och effektivt. Regelverket måste också vara enkelt att hantera och administrera både för företag och för de myndigheter som har den här frågan på sitt bord, oavsett om det gäller handel inom EU eller handel med länder utanför EU.

Regeringen anser att det här förslaget uppfyller dessa kriterier och kan därför ställa sig bakom förslaget.

Anf. 44 CAROLINE SZYBER (KD):

Herr ordförande! Tack, statssekreteraren, för föredragningen!

Jag tänkte fråga om var man ska ta ut momsen. Jag har förstått att det har förts en diskussion om det. Det verkar luta åt att momsen ska tas ut där man använder varor och tjänster. Sedan är tanken att den modell som man väljer ska gälla för både varor och tjänster i slutändan. Jag undrar om det kan utvecklas lite.

Anf. 45 Statssekreterare LEIF JAKOBSSON:

Innebörden är ju att i det land där företaget är registrerat betalar man moms. Men man måste identifiera var köparen kommer ifrån för att kunna använda rätt momssats. Sedan fördelar det landet där man har registrerat sig momsintäkterna till de andra länderna. Så fungerar det redan i dag. Det är meningen att det här utbyggda systemet ska fungera likadant.

Anf. 46 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Herr ordförande! Jag har en fråga om vad som händer. Om man tänker sig en situation där man kan välja vilket land som man ska redovisa momsen i, finns det risk för cherry-picking, det vill säga att företag etablerar sig och riktar marknadsinsatser på ett sådant sätt att man kan välja det land som har den mest fördelaktiga momssatsen?

Anf. 47 Statssekreterare LEIF JAKOBSSON:

Själva poängen är ju att man identifierar köparen. Det är momssatsen där köparen finns som tas ut även om momssatsen är en annan i det land där försäljningen sker. Det finns ingen möjlighet att göra på det viset.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis konstaterar jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 4, Översyn av Europeiska systemet för finansiell tillsyn.

Anf. 49 Statssekreterare KAROLINA EKHOLM:

Vid den här punkten ska Ekofinrådet ha en första diskussion om en översyn av de Europeiska tillsynsmyndigheterna på finansmarknadsområdet. Förslaget är ganska omfattande och inte helt lätt att sammanfatta kort. Men jag ska försöka att beskriva det på en övergripande nivå, och sedan får ni ställa frågor om det som ni tycker verkar oklart eller om det är något som ni är särskilt intresserade av.

Förslaget berör fyra olika myndigheter som tillskapades efter finanskrisen. Det handlar om Europeiska systemrisknämnden, ESRB, Europeiska bankmyndigheten, EBA, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, Eiopa, och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Esma. De tre sistnämnda myndigheterna brukar vi kalla för Esa-myndigheterna. Esa står för European Supervisory Authorities.

Att förslaget kommer just nu ska ses mot bakgrund av att de institutionella förutsättningarna har ändrats i och med att man har kommit en bra bit på väg med att skapa en bankunion, att man håller på med åtgärder för att skapa en kapitalmarknadsunion och även att man planerar för Storbritanniens utträde ur EU. Det spelar ju roll eftersom det globala finansiella centrumet finns i London.

Förslaget är omfattande, men kan korthet delas in i fyra delar. De handlar om utökad direkttillsyn för dessa myndigheter, nya befogenheter, en ny form för styrningen av myndigheterna och en ny modell för finansiering av myndigheterna.

Nästan allt i förslaget rör de tre Esa-myndigheterna. Det är mycket små förändringar av ESRB, alltså systemriskmyndigheten, som föreslås. Jag kommer att fokusera på framför allt de förslag som handlar om Esa-myndigheterna.

Utökad direkttillsyn betyder att ansvaret för tillsynen flyttas från nationell nivå till EU-nivå. Det gäller framför allt på värdepappersområdet och berör myndigheten Esma. Det handlar om bland annat tillsyn av vissa europeiska fonder och granskning av prospekt.

När det gäller nya befogenheter och uppgifter handlar det om att Esa-myndigheterna, enligt förslaget, ska ta fram en så kallad strategisk tillsynsplan för de nationella tillsynsmyndigheterna inom deras respektive område. Syftet är enligt kommissionen att säkerställa konvergens i tillsynspraxis och att EU-rätten tillämpas på ett likvärdigt sätt i hela EU.

Enligt det här förslaget ska varje nationell tillsynsmyndighet – i Sverige handlar det om framför allt Finansinspektionen, men det berör också i viss mån Riksgälden – ta fram ett arbetsprogram som visar hur de förhåller sig till den strategiska tillsynsplanen.

När det gäller styrningen av myndigheterna föreslås att en stor del av myndighetens beslutsfattande flyttas från det organ som i dag står för beslutsfattandet, den så kallade tillsynsstyrelsen där de nationella tillsynsmyndigheterna är representerade. Tanken är att det ska flyttas till ett nyinrättat exekutivt beslutsorgan såsom en exekutiv styrelse med ledamöter som nomineras av Europaparlamentet och tillsätts av rådet.

Beträffande finansieringen innebär förslaget en något ändrad modell. Det handlar om att ge dessa myndigheter utökade möjligheter att ta ut direkta avgifter från företag som står under deras direkttillsyn. De ska också ha möjlighet att ta ut årliga avgifter från företag som står under indirekt tillsyn, det vill säga företag som står under de nationella tillsynsmyndigheternas tillsyn.

I dag sker finansieringen genom att 40 procent kommer från EU-budgeten, medan resten kommer från medlemsstaterna via de nationella tillsynsmyndigheterna. Tanken är att EU-budgeten ska fortsätta att stå för maximalt 40 procent av finansieringen och att nya kostnader som tillkommer genom förslaget, som involverar en del nya uppgifter för myndigheterna, ska finansieras via avgifter från företagen, alltså inte via EU-budgeten.

När det gäller regeringens inställning välkomnar regeringen initiativet till en översyn av myndigheterna och det fortsatta främjandet av väl fungerande kapitalmarknader inom EU. Det är generellt sett bra att se över myndigheter med jämna mellanrum, och en väl fungerande kapitalmarknadsunion inom EU är något som vi anser skulle ha stora fördelar.

Regeringen är dock kritisk till flera delar av förslaget, som vi menar riskerar att innebära oklara ansvarsförhållanden mellan EU-nivå och nationell nivå och en förskjutning av beslutsrätten inom myndigheterna som vi inte anser är motiverad. Regeringen befarar att den sammantagna konsekvensen av förslaget i dess nuvarande form kan leda till en tillsyn som är mindre effektiv än i dag och sämre anpassad efter nationella förhållanden.

När det gäller finansieringen ska regeringen även här verka för en effektiv och återhållsam budgetpolitik inom EU. Det är särskilt viktigt att inte föregripa förhandlingarna om nästa budgetram. Regeringen stöder att förslaget inte ska leda till nya utgifter för EU:s budget och att eventuella tillkommande kostnader finansieras med avgifter.

Anf. 50 ROGER HADDAD (L):

Herr ordförande! Jag har ingen avvikande mening utan vill bara ha ett förtydligande. Bygger förslaget om direkttillsyn och ökad koordinering på att man genomför förändringarna? Ni pekade bland annat på att man ska inrätta den exekutiva, mindre styrelsen. Jag vill ha en liten kommentar kring om regeringen, för att uppnå fördelarna, kommer att tvingas gå med på de andra delarna. Vad är det som vi är kritiska till – bara så att jag förstår ståndpunkten?

Anf. 51 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Detta är ett bra exempel på vad som händer när man lyfter upp makt till EU-nivå. EU tar chansen att utöka sina befogenheter, och det ser vi också i detta. Det är tydligt att också regeringen ser nackdelar

här, eftersom man framför någon form av kritik. Jag skulle dock vilja säga att man behöver gå längre än att bara framföra kritik. Jag tycker att vi ska avhålla oss både från att lyfta upp och att utöka befogenheter på EU-nivå inom samtliga områden i detta.

Jag anmäler avvikande mening.

Anf. 52 Statssekreterare KAROLINA EKHOLM:

Jag kan säga så här: En del av förslaget syftar till att bidra till en mer likvärdig tillämpning av de gemensamma regler som numera i ganska stor utsträckning finns på plats. Dessa myndigheter har hittills ägnat sig rätt mycket åt att utforma regler som de nationella tillsynsmyndigheterna sedan förväntas tillämpa. Det finns dock problem när det gäller hur likformigt reglerna tillämpas.

Ökad tillsynskonvergens är alltså något som regeringen stöder, men sedan är frågan: Är förslagen sådana att de bidrar till ökad tillsynskonvergens? Är det viktigt att myndigheterna styrs på ett annat sätt? Är det viktigt att ge myndigheterna direkt tillsyn över de finansiella företagen för att uppnå detta? Där är vi skeptiska. Vi tror att man kan uppnå ökad tillsynskonvergens och att myndigheterna kan bidra till det utan att ändra så mycket i styrformer, mandat och uppgifter.

Anf. 53 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning samt en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Övriga frågor, dagordningspunkt 5 a, Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster och dagordningspunkt 5 b, Insolvens. Önskar statssekreteraren kommentera?

Anf. 54 Statssekreterare KAROLINA EKHOLM:

När det gäller de aktuella lagstiftningsförslagen är detta en stående punkt. Ordförandeskapet kommer i vanlig ordning att informera om hur arbetet går med lagförslagen på området finansiella tjänster.

När det gäller insolvens avser denna dagordningspunkt information från kommissionen om ett förslag till direktiv på insolvensrättens område som presenterades redan i november förra året. Mer specifikt rör förslaget åtgärder för att underlätta företagsrekonstruktion och en så kallad andra chans för seriösa företagare. Detta ska ske genom att dessa under vissa förutsättningar befrias från betalningsansvar för sina skulder efter tre år.

Förslaget ligger egentligen inom Justitiedepartementet ansvarsområde, och det förhandlas i rådet för rättsliga och inrikes frågor, det vill säga RIF-rådet. Förslaget har behandlats i civilutskottet vid ett par tillfällen.

Eftersom förslaget är en del av kommissionens initiativ inom ramen för kapitalmarknadsunionen och också har förts fram som något som kan bidra till att lösa problemen med höga nivåer av dåliga lån i delar av Europas banksektor har det också kommit upp på Ekofinmötets dagordning. Som vi har förstått det är syftet denna gång att kommissionen ska redogöra för hur förslaget om företagsrekonstruktion och en andra chans kan hjälpa till att minska andelen dåliga lån i banksektorn. Vi förväntar oss egentligen inte någon större diskussion vid mötet.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare tid dagordningspunkt 7 om uppföljning av G20-mötet och IMF:s årsmöten.

Anf. 56 Statssekreterare KAROLINA EKHOLM:

Kommissionen och ordförandeskapet ska återrapportera från mötena, som ägde rum i oktober i Washington.

G20-mötet – vi är inte representerade där – ska bland annat ha handlat om den globala ekonomin och G20:s tillväxtagenda, initiativ för att öka investeringarna i Afrika, som det tyska ordförandeskapet har drivit, internationella skatte- och finansmarknadsfrågor samt det nya ordförandeskapets planer inför nästa år. Det nya ordförandeskapet innehas av Argentina.

Vid mötet i den internationella monetära och finansiella kommittén, IMFC, presenterade IMF sin syn på utvecklingen i världsekonomin. De framhöll att tillväxten ser förhållandevis god ut och bedöms stiga de närmaste åren. Ett övergripande tema för diskussionerna var att förstärkningen och breddningen av återhämtningen i världsekonomin skapar ett gott tillfälle att bygga buffertar och genomföra strukturreformer för hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt.

På mötet betonade den nordisk-baltiska valkretsen, som i år representerades av Estland, vikten av ekonomisk öppenhet och multilateralism för att motverka tendenser till protektionism. Valkretsen välkomnade att IMF aktivt arbetar med makroekonomiska aspekter av kvinnligt arbetsdeltagande och migration.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen!

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Europeiska revisionsrättens årsrapport.

Anf. 58 Statssekreterare KAROLINA EKHOLM:

Revisionsrätten ska presentera sin årsrapport om kommissionens genomförande av EU:s budget för 2016. Revisionsrätten uppskattar att den totala felprocenten har sjunkit från 3,8 procent för 2015 till 3,1 procent för 2016. Det är förstås positivt att siffran har fortsatt att gå ned, men den är egentligen fortfarande för hög.

Regeringen anser att kommissionen måste komma till rätta med områden där det alltid verkar vara stora fel. Det gäller sammanhållningspolitiken, landsbygdsutveckling, miljö, klimatpolitik och fiske.

Regelverket för utbetalning och uppföljning av EU-medel är onödigt komplicerat, vilket verkar bidra till att fel begås. Från svensk sida har vi sedan länge framfört att regelverken behöver förenklas.

Rapporten kommer att behandlas i rådets budgetkommitté, och detta kommer sedan att utmynna i att Ekofin i februari tar ställning till kommissionens ansvarsfrihet. Regeringen kommer som vanligt att komma till EU-nämnden med ett förslag till svensk ståndpunkt vad gäller ansvarsfriheten.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Statistik.

Anf. 60 Statssekreterare KAROLINA EKHOLM:

Rådet ska anta årliga slutsatser om den europeiska statistiken. Det handlar dels om vad som har gjorts under året, dels om vilka utmaningar som råder för det europeiska statistiksamarbetet.

I slutsatserna framhålls vikten av kvalitetssäkrad statistik. Annat som lyfts fram är tillförlitligheten hos de data som ligger till grund för underskottsförfarandet i medlemsstaterna. Man lyfter också upp behovet av data för övervakning av risker på fastighetsmarknaden.

Slutsatserna innehåller även en bedömning av den rapport om genomförandet av uppförandekoden för europeisk statistik som varje år lämnas till Europaparlamentet och rådet.

En utmaning är hur kommunikationen med användarna kan förbättras. En annan är hur den ökade efterfrågan på statistik ska kunna tillgodoses samtidigt som många medlemsstater måste minska sina offentliga utgifter. Här anser regeringen att utmaningen måste hanteras genom tydligare prioriteringar, regelförenklingar och fortsatt effektivisering av statistikproduktionen.

Regeringen kan ställa sig bakom slutsatserna.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi har en punkt kvar på dagordningen, Övriga frågor. Har statssekreteraren något att tillägga?

Anf. 62 Statssekreterare KAROLINA EKHOLM:

Det finns inga övriga frågor på själva dagordningen, men utöver den vill jag informera om att finansministern kommer att delta i en del av eurogruppens möte kvällen före Ekofinmötet. Bakgrunden är att Europeiska rådets ordförande Tusk har kallat till ett eurotoppmöte i december för att diskutera EMU:s framtid och bankunionen.

Eurotoppmötet kommer att äga rum i ett utökat format. Det betyder att de 25 medlemsstater som har ratificerat fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom EMU, eller det som går under namnet finanspakten, bjuds in att delta. Några länder har inte skrivit på pakten, nämligen Kroatien, Tjeckien och Storbritannien. Kroatien och Tjeckien kommer dock att bjudas in som observatörer till mötet, som alltså kommer att inkludera alla medlemsländer utom Storbritannien, så som det har aviserats.

Tusk har uppmanat eurogruppens ordförande att hålla de förberedande eurogruppsmötena i samma format, och det är därför som ett land som Sverige nu är inbjudet att delta i eurogruppsmötet.

På eurotoppmötet i december väntas stats- och regeringscheferna diskutera en tidsplan för det fortsatta arbetet med fördjupningen av EMU och färdigställandet av bankunionen. Konkreta förslag på en del av de

områden som kommissionen lyft fram som prioriterade för EMU-arbetet ska presenteras den 6 december.

På det möte som äger rum på måndag före Ekofinmötet ska ministrarna diskutera färdigställandet av bankunionen, finanspolitiska regler och en eventuell finanspolitisk kapacitet.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen**
<<<Principer som tidigare har förankrats här i riksdagen gällande EMU-fördjupningen, handlar bland annat om vikten av nationellt ansvar, att värna sammanhållningen i hela EU, att icke-euroländers inflytande över beslut som påverkar det egna landet inte minskar och att icke-euroländer inte ska ta finansiellt ansvar för åtgärder som är specifika för euroländerna.

Anf. 63 JOHAN HULTBERG (M):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för informationen! Jag tycker väl att det är på sin plats att Sverige tar tillfället i akt och framför de synpunkter som statssekreteraren precis redovisade för oss.

Mitt medskick är alltså att jag tycker att Magdalena Andersson ska ta tillfället i akt att faktiskt framföra de svenska ståndpunkterna. De är rimliga.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Jag vill också tacka statssekreterarna Ekholm och Jakobsson för deras medverkan vid EU-nämndens sammanträde och önska en trevlig helg!

Innehållsförteckning

§ 1 Jordbruk och fiske

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	1
Anf. 5 JOHAN HEDIN (C).....	2
Anf. 6 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 8 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	2
Anf. 9 JENS HOLM (V).....	2
Anf. 10 JOHAN HULTBERG (M).....	3
Anf. 11 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	3
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 13 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	4
Anf. 14 JOHAN HEDIN (C).....	4
Anf. 15 JOHNNY SKALIN (SD).....	4
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 17 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	4
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 19 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	5
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	5

§ 2 Utrikes frågor – handel

.....	6
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 22 Statsrådet ANN LINDE (S).....	6
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 24 Statsrådet ANN LINDE (S).....	6
Anf. 25 JENS HOLM (V).....	7
Anf. 26 HANS ROTHENBERG (M).....	7
Anf. 27 Statsrådet ANN LINDE (S).....	8
Anf. 28 JENS HOLM (V).....	8
Anf. 29 Statsrådet ANN LINDE (S).....	8
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 31 Statsrådet ANN LINDE (S).....	9
Anf. 32 JENS HOLM (V).....	10
Anf. 33 JOHAN HEDIN (C).....	10
Anf. 34 Statsrådet ANN LINDE (S).....	10
Anf. 35 HANS ROTHENBERG (M).....	11
Anf. 36 Statsrådet ANN LINDE (S).....	11
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 38 Statsrådet ANN LINDE (S).....	12
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	12

§ 3 Ekonomiska och finansiella frågor

.....	13
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 41 Statssekreterare KAROLINA EKHOLM.....	13
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	13

Anf. 43	Statssekreterare KAROLINA EKHOLM.....	13
Anf. 44	CAROLINE SZYBER (KD).....	14
Anf. 45	Statssekreterare LEIF JAKOBSSON	14
Anf. 46	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	14
Anf. 47	Statssekreterare LEIF JAKOBSSON	14
Anf. 48	ORDFÖRANDE.....	15
Anf. 49	Statssekreterare KAROLINA EKHOLM.....	15
Anf. 50	ROGER HADDAD (L).....	16
Anf. 51	JOHNNY SKALIN (SD)	16
Anf. 52	Statssekreterare KAROLINA EKHOLM.....	17
Anf. 53	ORDFÖRANDE.....	17
Anf. 54	Statssekreterare KAROLINA EKHOLM.....	17
Anf. 55	ORDFÖRANDE.....	18
Anf. 56	Statssekreterare KAROLINA EKHOLM.....	18
Anf. 57	ORDFÖRANDE.....	18
Anf. 58	Statssekreterare KAROLINA EKHOLM.....	18
Anf. 59	ORDFÖRANDE.....	19
Anf. 60	Statssekreterare KAROLINA EKHOLM.....	19
Anf. 61	ORDFÖRANDE.....	19
Anf. 62	Statssekreterare KAROLINA EKHOLM.....	19
Anf. 63	JOHAN HULTBERG (M)	20
Anf. 64	ORDFÖRANDE.....	20